

El Manifest Lingüístic 1992 demana el reconeixement oficial del valencià com a català

Per la coherència

Cap llei valenciana reconeix que el valencià és un dialecte del català. Aquest buit legal ha provocat tot d'estranyes polèmiques sobre la llengua que han impedit un procés efectiu de normalització.

L'Associació Jaume I ha elaborat un manifest que denuncia la situació i proposa solucions.

J. Fuster: "La insistència política i científica és dir-ne (del valencià) català". RAFA GIL

Fa deu dies es presentava a València el Manifest Lingüístic 1992. El document ha estat redactat per l'associació cultural Jaume I amb un objectiu molt concret: concienciar l'opinió pública que resulta de perjudicial i ridícul amagar que el valencià és català.

L'associació Jaume I, composta per intel·lectuals i lingüistes preocupats per la situació del català al País Valencià encetà fa uns mesos l'elaboració d'un document que examinarà l'arrel de la problemàtica lingüística que començà a la ciutat de València durant el període de la transició i que, sense tancar-se, continua sent un dels principals obstacles per a la tasca de la normalització lingüística. El Manifest Lingüístic 1992 és el fruit d'aquest treball.

Des del primer moment, el manifest és ben clar: "El reconeixement legal de la realitat del valencià en tant que una modalitat del català és una de les assignatures pendents de l'anomenada transició política espanyola i del procés autònom valencià. És aquesta una mancança que ha estat i és a la base de la irracionalitat i de l'analfabetisme atribuïts ignominiosament als valencians, de forma generalitzada, amb

els trists espectacles protagonitzats per determinats grups i institucions de la ciutat de València i les corresponents tensions socials que els acompanyen". A partir d'aquesta declaració d'intencions, el manifest analitza els buits legals existents en l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'Ús i Ensenyament del valencià que eviten coste el que coste reconèixer l'entitat del valencià.

Aquest buit entra en contradicció amb tota una sèrie de testimonis que els autors del Manifest han trobat i que reconeixen la unitat de la llengua catalana, des de Joan Fuster fins a Teodor Llorente, fundador de *Las Provincias*, passant per les opi-

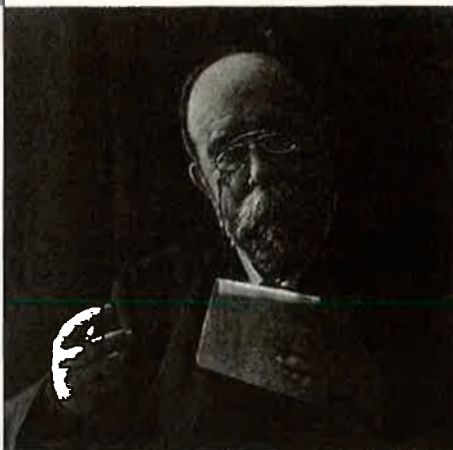
valencià i són una contradicció més de les demostrades pel Manifest.

La conclusió del treball és que tota aquesta falta de decisió legal provoca uns danys evidents per al poble valencià. "És això, —comenta Josep Guia, el president de l'associació— el que volem destacar: que aquest treball està fet per evidenciar una situació que perjudica els valencians i per proposar reformes que la reparen".

Els danys vénen des del Parlament europeu on els parlamentaris valencians no poden parlar en català perquè "no és la llengua que reconeix el seu estatut" i que no pot donar subvencions per a defensar una llengua que no té cap existència científica, com el "valencià", fins a la dificultat per a coordinar polítiques de normalització amb les altres àrees de parla catalana.

Les solucions vénen, per als autors del Manifest, pel reconeixement explícit en els textos de l'Estatut d'Autonomia, de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià i del decret sobre la direcció general de Política Lingüística de la realitat que el valencià és català. El repte està llançat, ara depèn dels grups polítics amb presència a les Corts Valencianes que la realitat científica pugui arribar a ser-ho també legal.

Jordi Sebastià

T. Llorente: "No hi ha més que un idioma a Catalunya, València i Mallorca". ARXIU

nions d'escriptors com Juan Valera o les accepcions dels diccionaris Larousse, l'Enciclopèdia Britànica i la recent definició del mot *valencià* en el diccionari de la Real Academia Española.

Precisament la definició de l'Acadèmia, juntament amb el reial decret on es nomena l'Institut d'Estudis Catalans com a la corporació científica que ha de vetllar per la salvaguarda del català, "a totes les terres de parla catalana" i altres resolucions d'àmbit estatal pertanyents sobretot a l'àmbit de l'ensenyament donen un reconeixement legal parcial a la catalanitat del

RAE: "Varietat del català".

C. SERRANO

Francesc Torres: "El manifest és una eina per a qui vulga solucionar el conflicte lingüístic valencià"

Francesc Torres es troba actualment en llibertat condicional per haver estat declarat culpable del delicte d'atemptats contra la propietat municipal quan es va fer responsable d'una campanya dirigida per la Crida a la Solidaritat que arrancà centenars de plaques dels carrers de València escrites en espanyol. Actualment és membre de l'Associació Jaume I i un dels coordinadors de la campanya que precedirà a la presentació del Manifest Lingüístic.

—¿Quins són els objectius de la Jaume I a partir de la presentació del Manifest?

—En principi que el conega tothom, per això farem presentacions en molts pobles. Hem enviat exemplars a tots els grups parlamentaris de les Corts Valencianes. Últimament, a conseqüència de l'arribada d'Unió Valenciana al poder a l'Ajuntament de València, mitjançant el seu pacte amb el Partit Popular, es parla molt de la necessitat de posar fi a la polèmica lingüística. El manifest és una

Francesc Torres.

PRATS I CAMPS

proposta que pot recollir qui de veritat tinga interès a fer-ho. Això inclou tots els grups, començant pel majoritari, el PSOE, que no té cap vergonya a usar el català normatiu però no vol dir el nom de la llengua que utilitza, encara que, en privat, molts dels seus membres t'ho diuen

—Un altre punt important és la crida a l'Institut d'Estudis Catalans.

—Nosaltres volem que l'IEC reconega el paper que té assignat per un reial decret, que siga l'autoritat lingüística màxima per a tots els territoris catalanoparlants. Això implica que ha de canviar la seua manera de funcionar i ha de venir a València a treballar.

—¿"Català" sí, "valencià" no, doncs?

—No. Això és una ximpleria. El resultat és "valencià" sí, doncs català també. No podem rebutjar el terme "valencià" però si no deixem ben clar que és català no podrem mai començar un redreçament lingüístic seriós.

J.S.

Novetats Tardor-Hivern 1991

Edicions Destino

L'ÀNCORA

JOAN PERUCHO
Cultura i Imatge

ALFRED DÓBLIN
Els de Lobenstein van a Bohèmia

ROBERT SALADRIGAS
Taumàquia: sol i lluna

UMBERTO ECO
Els límits de la interpretació

JOSEP PLA
Del Golf Pèrsic a Xile

GRANS LLIBRES ILLUSTRATS

CATALUNYA MODERNISTA
François Loyer

DESTINO JUVENIL

BARBRO LINDGREN
Loranga, Mazarino i D'Artagnan

INFANTIL ILLUSTRAT

EN MARC JA TE CASA
Roser Capdevila i
María Martínez i Vendrell

MARIE
Paolo Cardoni i Ibi Lepski

L'ÒSCAR TÉ LA CULPA
Tony Ross

IMATGES EN MOVIMENT

EL LLIBRE DEL NADAL
E. Nister

CONTES DE FANTASMES
Korky Paul

EL CARTER JOLIU
Janet i Allan Ahlberg